

Zmeny v spoločnosti sú rýchlejšie než naša schopnosť adaptovať sa na ne
(Diskusný príspevok)

Vážená pani profesorka, milí spolužiaci!

Dovoľte mi nadviazať na nášho spolužiaka Filipa a taktiež vyjadriť svoj postoj k téme o rýchlosti prispôsobovania sa zmenám v spoločnosti. Zastávam názor, že svet skutočne napreduje svetelnou rýchlosťou a my, ľudia, nie sme vždy schopní prispôbiť sa zmenám dostatočne rýchlo.

Príroda už od počiatku nútila človeka, rovnako ako iné živočíchy, adaptovať sa na zmeny, ktoré prinášala. Zmeny klímy či diverzity rastlín - v každej jednej zohrával čas kľúčovú úlohu. Ak by sa naši predkovia nedokázali adaptovať dostatočne rýchlo, s najväčšou pravdepodobnosťou by ako druh vyhynuli. I keď v dnešnej dobe nie sú zmeny také radikálne, prispôbiť sa im nám môže dať rovnakú námahu.

Tak ako už Filip spomínal, za posledné roky sme v našej spoločnosti mohli zaznamenať ne jeden zvrät. Azda jeden z najväčších pokrokov môžeme pozorovať v oblasti technológií a priemyslu. Každý deň nám firmy ponúkajú nové vynálezy, vylepšené nástroje a inovatívne technológie. Každý deň prichádzajú s modernými nápadmi, každý deň nám ukazujú, ako si vďaka ich lepším produktom dokážeme uľahčiť život. A my, prostí ľudia, tomu veríme. Túžba vlastniť každú novinku nás vedie k tomu, aby sme tieto produkty nakupovali. V momente, keď sa naučíme tieto produkty používať, je potrebné vymeniť ich za nové. Tak to diktuje trh. Uvedomme si, milí spolužiaci, že i keď pre nás je používanie nových prístrojov prirodzené, nemusí byť rovnako prirodzené aj pre iné generácie ľudí. Predstavme si na chvíľu našich starých rodičov. Koľko z nich vie používať smartfóny? Koľkí vlastnia tablety či počítače? Najmä staršia generácia sa usposobuje zmenám ťažšie a nedostatočne rýchlo.

Vývoj v spoločnosti sa však netýka iba technologického pokroku. Napredovanie doby môžeme vidieť v moderných životných štýloch a v nových myšlienkach, o ktorých sa našim predkom ani nesnívalo. Stretávame sa s ľuďmi s rozličnými pohľadmi na život, multikulturalizmom a bezhraničnou otvorenosťou. Z každej strany sa na nás valia informácie všetkých druhov, ktoré nedokážeme adekvátne rýchlo spracovávať. Akiste ste sa i vy, vážení prítomní, ocitli v situácii, pri ktorej ste museli prehodnotiť svoj zaužívaný názor. Zastávam tvrdenie, že zmeny si vyžadujú nové pohľady a názory, pretože iba tak sa dokážeme adaptovať na modernú dobu.

Rovnako ako spoločnosť sa vyvíja aj človek. Vysporiadanie sa so zmenami je pre každého jedného z nás individuálne. Snažme sa aj my, vážení prítomní, prispôbovať dostatočne rýchlo, aj keď to nie je vždy možné. Iba tak si dokážeme svoj život na tomto svete uľahčiť.

Ďakujem za pozornosť.

Katarína Kupčová 4. D

Začiatok či koniec?

(Slávnostný príhovor pri príležitosti ukončenia stredoškolského štúdia)

Vážený pán riaditeľ, vážené pani zástupkyne, vážené pani profesorky, milí študenti!

Nastal ten čas. Dnes je deň, keď si každý z nás absolventov povie: To naozaj tak rýchlo ubehlo? Len nedávno sme v jedno teplé septembrové ráno neisto hľadali na školskom dvore nejakú známu tvár, snažili sme sa nenápadne splynúť s davom a zaradiť sa k svojej budúcej triede. Všetko bolo pre nás nové, mali sme veľké očakávania a tešili sme sa na naše nové životné obdobie. Toto obdobie sa však už za niekoľko okamihov ukončí a dnešok napíše symbolickú bodku za touto rozpísanou kapitolou.

Jedno je však isté, milí maturanti. Niečo sa končí, niečo sa začína – taká je „knihka života“. Za každou dopísanou kapitolou nasleduje ďalšia, ktorá príbeh dotvára. Dopredu ešte nevíete, či bude pre hlavného hrdinu pozitívna, alebo mu, naopak, prinesie ťažkosti. Zaručene však posúva dej vpred. Bol by som preto rád, keby sme dnešok nevníмали ako koniec, ale ako začiatok. Nie ako dvere, ktoré sa nám zatvárajú pred nosom, ale ako dvere, ktoré sa nám práve odomkli a otvárajú nám priestor a možnosť zažiť niečo nové, nepreskúmané a spoznať nový, neprebádaný svet.

Tento nový svet bezpochyby vyvolá v každom z nás iné pocity. Niektorí ste plní očakávaní a tešíte sa naň. Iní ste neistí a nevíete, čo máte očakávať. Možno sú medzi vami aj takí, ktorí sa boja a nechcú cez tieto otvorené dvere prejsť. Musíme si uvedomiť, že závisí hlavne od nás, ako bude ten svet vyzeráť a ako si poradíme s nástrahami, ktoré na nás budú za rohom číhať. Keď sa na vás pozriem, milí maturanti, víem, že väčšina si s týmito nástrahami hravo poradí. Verím, že výskok z odrazového mostíka, ktorým je dnešný deň, bude mať pre každého z vás pohodlné pristátie, a že plavba vo vlnách života bude hladká a bezproblémová.

Touto cestou by som sa chcel poďakovať vám, pani profesorky a páni profesori, za všetko, čo ste pre nás počas rokov strávených na gymnáziu urobili. Za vaše vedomosti, ktoré ste nám trpezlivo odovzdávali, za vašu podporu, keď sme ju najviac potrebovali a v neposlednom rade za vaše cenné rady a odporúčania, ktorým ste nám viackrát nesmierne pomohli. Zaslúžili ste sa vo veľkej miere o to, aby táto kapitola, ktorá je práve na svojej poslednej strane, vyzerala tak, ako teraz vyzerá. Prispeli ste k tomu, aby nám nedopísalo pomyselné pero, aby sme neodbočili od deja a aby sme nespravili rozhodnutie, ktoré by mohlo tak pekne rozvíjajúci sa príbeh pokaziť. Za to vám od nás, absolventov Gymnázia Andreja Vrábla, patrí skutočne obrovská vďaka.

Dnes tu stojíme v teplé májové ráno. Vidíme samé známe tváre a v dave nedokáže splynúť nikto. Každý z vás, milí absolventi, úspešne zvládol skúšku dospelosti a dostal tak kľúč k dverám do nového sveta. Ja vám preto želám, aby ste cez ne vykročili tou správnou nohou a vydali sa na úspešnú cestu vpred.

Oliver Zeman 4. A

Vtedy som si uvedomila, že na to mám (Umelecké rozprávanie)

V ten deň som bola v škole úplne nepoužiteľná. Naplno na mňa doľahlo, že sa rodičia rozhodli nežiť viac v spoločnej domácnosti. Oznamili mi to včera s mrazivým pokojom, ktorý som ja nepocítovala. Čo som vlastne pocítovala? Na jednej strane hnev, sklamanie a ľútosť, no na druhej nič. Po správe, ktorú som si ráno našla v telefóne, som sa cítila prázdna ako krabička od cigariet tuhého fajčiara.

Písal mi Marek. Jediná osoba, ktorá mi kedy ponúkla pomocnú ruku, mi len tak oznámila, že nášmu vzťahu odzvonilo. Aspoň sa ukázalo, ako veľmi ma mal rád, keď som mu nestála ani za to, aby mi to povedal osobne.

Keď som poobede vychádzala zo školy bohatšia o dve päťorky, ale ľahšia o stovky vlasov vypadaných zo stresu, vonku vládlo pochmúrne počasie. Neveselo som sa zašklábila. Príroda sa zrejme cíti tak ako ja.

Pristihla som sa pri tom, že ma nohy nesú opačným smerom, ako je môj domov. Nechcela som sa tam vracieť. Túžila som po tichu. Túžila som po láskyplnom objatí. Túžila som po šťastí.

Sprvu som si to ani neuvedomila. Po lícach si cestu razili slané potoky slz a zmáčali mi kockovanú košeľu. Akoby sa snažili z mojej duše vyplaviť všetku ťažobu z každého neúspechu, ktorý som v živote okúsila. Nikdy som nebola obľúbená dcéra. Ani kamarátka. Ani žiačka. Bola som len jednou z možností. To ma ubíjalo.

Z depresívnych úvah ma vytrhlo čosi, na čo moje uplakané oči z ničoho nič zaostri. Na chodníku pár metrov predou mnou ležala kopa šatstva. Nie. Bola to postava skrútená v zvláštnej polohe. V hrdle sa mi zasekol dych, nohy mi zdreveneli a od prekvapenia som aj zabudla plakať.

Čo teraz? V hlave sa mi premietli všetky prednášky prvej pomoci, čo som v živote absolvovala. Nikdy som nedávala pozor, lebo som si nemyslela, že budem niečo z toho potrebovať. Zjavne som sa mýlila.

Moja hlava bola zaseknutá, ale v nohách a rukách som pocítila prílev adrenalínu. Šokovaná vlastnou aktivitou som sa prihnala k postave a padla som na kolená.

„Pane? Pane! Počujete ma?“ kričala som hystericky.

Nedostalo sa mi žiadnej odpovede. Skúsila som to ešte raz, ale s rovnakým výsledkom.

Mysel' bola stále na mŕtvom bode, avšak moje ruky konali bleskovo. Trasúc sa šmátrali po mobile. Keď som ho vytiahla z vrecka, prsty sa ohromnou rýchlosťou rozleteli po klávesnici. Priložila som si telefón k uchu. Vyzváňal. Zrazu som začula príjemný ženský hlas.

„Ako vám môžem pomôcť?“ pýtal sa.

„Ja....Ten chlap...Neviem, čo robiť....Iba tu leží a nehýbe sa!“ volala som chaoticky.

Zatmelo sa mi pred očami. Krv mi hučala v ušiach a iba matne si pamätám, aké informácie som podala dáme na druhom konci linky. Sústredila som sa však na jej zabezpečenie, že okamžite posielala pomoc. Chvíľu ma navigovala. Stále som všetko vnímala ako v tranze. Nebola som si istá, či neznámemu svojimi ťarbavými prstami neublížim. Srdce mi tíklo ani opretekly.

V diaľke som začula sirény. O pár sekúnd ma od muža odtisli dva páry silných rúk a s hrôzou som sledovala celý výjav predou mnou.

Ďalej si pamätám už iba útržky rozhovorov so záchranármi. Vyrozumela som, že sa mi akosi podarilo zachrániť ľudský život.

Dotrmácala som sa domov. Zvalila som sa na posteľ a ostala tak celú večnosť. Nedošlo mi, aký je byt tichý, až kým nezazvonil zvonček pri dverách. Nik neotváral. Keď sa ozval tretí raz, postavila som sa a otrasená som sa presunula do predsiene. Stlačila som kľučku a odtisla dvere. Okolo krku sa mi hodila drobná blondína, výskajúc: „Ďakujem, ďakujem, ďakujem!“

„Ehm...Prepáčte. Poznáme sa?“

„Dnes ste zachránili život môjmu manželovi! Som vám zaviazaná!“

Odtiahla sa odo mňa a do ruky mi vtisla kyticu, ktorú som si dovtedy nevšimla.

„Tisíckrát ďakujem!“ pišťala.

„No, vôbec nie je za čo,“ znela moja odpoveď.

„Ale je! Sme vašimi dlžníkmi!“

Ďalej som nič nevravela, iba som počúvala ten emotívny prúd reči. Dáma sa potom vytratila tak rýchlo, ako sa objavila.

Zo šoku ma vytrhli slnečné lúče predierajúce sa do bytu. Odrazu som mala pocit, že vietor rozfúkal mraky aj nad mojím životom. Konečne som si uvedomila, že som zachránila človeka. Ja. A ani neviem, ako sa mi to podarilo. Možno mám v tomto svete nejaký význam, poslanie. Nie som len smoliar bez budúcnosti.

Vtedy som si uvedomila, že na to mám. Že zvládnem čeliť nástrahám života, pretože som silná. A ak aj niečo nevyjde, raz slnko určite vykukne.

Sabina Lipovská 4. D